

Izvešće o provedenom postupku javne rasprave o Nacrtu Plana razvoja širokopojasne infrastrukture na projektnom području Jastrebarsko

Nositelj projekta	Grad Jastrebarsko
Dokument koji se koristi kao podloga za javnu raspravu	Nacrt Plana razvoja širokopojasne infrastrukture - projektno područje Jastrebarsko
Datum dokumenta	Listopad 2017.
Inačica dokumenta	4.5
Adresa mrežnih stranica na kojima je dokument objavljen	http://www.jastrebarsko.hr/dokumenti/ostali_dokumenti/javna-rasprava-prsi-2/
Trajanje javne rasprave:	od 15.11.2017 do 15.12.2017
Naziv zainteresirane fizičkih i pravnih osoba koje su dostavile svoja mišljenja, primjedbe i/ili prijedloge na predloženi dokument	Hrvatski telekom d.d., Ulica Grada Vukovara 23, 10000 Zagreb; VIPnet d.o.o., Vrtni put 1, 10000 Zagreb
Analiza dostavljenih mišljenja, primjedbi i/ili prijedloga:	Odgovori na mišljenja, primjedbe i/ili prijedloge dostavljeni su HAKOM-u, te se nalaze kao prilozi ovog dokumenta. U odgovorima se ne nalaze podaci i informacije za koje su gore navedene pravne osobe označile da se radi o poslovnoj tajni. Prihvaćena mišljenja, primjedbe i/ili prijedlozi bit će na odgovarajući način unešena u konačnu verziju dokumenta.
Troškovi provedenog postupka javne rasprave	Ne postoje

Komentari zaprimljeni u javnoj raspravi

Javna rasprava održana: 15.11.2017-15.12.2017

Dokument u javnoj raspravi: Nacrt plana razvoja infrastrukture širokopojsnog pristupa u gradu Jastrebarsko, te općinama Klinča Sela, Krašić i Žumberak

Komentare dostavio: Vipnet d.o.o.

Komentari zaprimljeni: 15.12.2017.

Komentar operatora	Odgovor NP
<p>Kategorija: Lokacija demarkacijskih točaka</p> <p>PRŠU mora definirati jednu ili više demarkacijskih točaka za klaster koji opisuje. U PRŠU za klaster na području grada Jastrebarsko, te općinama Klinča Sela, Krašić i Žumberak (u nastavku: klaster), predlaže se veći broj demarkacijskih točaka prema agregacijskoj mreži, točnije pet.</p> <p>Smatramo da pet demarkacijskih točaka nije opravdano jer takav način projektiranja mreže postavlja pred operatore dodatne tehničke i financijske zahtjeve u projektiranju i izgradnji mreže.</p> <p>Dodatno, takvim projektiranjem pogoduje se operatoru s najraširenijom agregacijskom mrežom te se povećava trošak ostalim operatorima koji grade pristupnu mrežu.</p> <p>Umjesto pet demarkacijskih točaka predlažemo da se za cijeli klaster definira jedna demarkacijska točka, u Jaski, koje će ujedno biti MPoP za klaster, odnosno pristupni čvor FTTH mreže, istovremeno i granični čvor prema agregacijskoj mreži, na koji se spajaju drugi operatori. Na taj način se postuže maksimalni sinergijski efekt optimizacije troška izgradnje mreže, a što je i jedno od načela iz DNP-a, na način kako slijedi:</p> <p>a) povezivanje s agregacijskom mrežom se realizira kroz jednu točku pri čemu klaster dobiva cjelovito rješenje;</p> <p>b) definiranje jedne demarkacijske točke mreža postaje otvorenija prema drugim operatorima. Na taj način otvara im se mogućnost da iz jedne točke tj. s jednog mjesta pristupe putem veleprodajne bitstream usluge korisnicima cijelog klastera. Pri tome se smanjuje trošak aktivne opreme za pružanje usluga krajnjem korisniku, koju postavlja operator, jer se oprema smješta na jedno a ne na pet mjesta;</p> <p>c) povezano s prethodno navedenim smanjuju se troškovi električnog priključka, potrošnje električne energije i održavanja, stoga je manje demarkacijskih točaka ekološki prihvatljivije;</p> <p>d) definiranje jedne demarkacijske točke znači manje troškove izgradnje što u konačnici znači i manje potrebne</p>	<p>Primjedba se odbacuje.</p> <p>Prijedlog smanjenja broja demarkacijskih točaka nije u skladu sa NP BBI-a koji predviđa pet demarkacijskih točaka koje moraju biti definirane na razini adresa po naputku NOP-a.</p> <p>Demarkacijske točke su definirane unutar postojećih objekata u vlasništvu JLS-ova koji sudjeluju u projektu.</p>

<p>državne potpore;</p> <p>e) manji operativni troškovi održavanja i korištenja znače bolju održivost projekta odnosno atraktivniji investicijski potencijal za operatora-partnera, a što je preduvjet za dugoročni razvoj klastera. Navedeno znači manje, ne samo inicijalni troškova, već i manje stalnih troškova tijekom cijelog životnog vijeka mreže što uključuje troškove najma prostora, električne energije, klima, aktivne opreme, UPS, agregata, te održavanje svih navedenih stavki.</p> <p>Ističemo da Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (u nastavku: HAKOM) potvrđuje da je potrebno efikasno graditi uz što manje troškova. Dodatno HAKOM prati razvoj tehnoloških rješenja uz osiguravanje ravnomjernog tržišnog natjecanja i osiguranja od postojanja bilo kakvih elemenata dominacije (detalji su raspoloživi na:</p> <p>https://www.hakom.hr/UserDocImages/2017/zvjesca_l_planovi/Godisnji%20program%20rada%20HAKOM-a%20za%202017.pdf).</p> <p>Vezano na mikrolokaciju demarkacijskih točaka u poglavlju 7 „Lokacije demarkacijskih točaka prema agregacijskoj mreži“ str. 101 PRŠI, navedeno je:</p> <p>„Mikrolokacije agregacijskih čvorova definirane su na način da su smještene na istu lokaciju u kojoj se agregira sva infrastruktura pristupne mreže koja je predmet projekta (distribucijski čvor pristupne mreže).</p> <p>Shodno poglavlju 2.4.2. ONP-a, lokacije demarkacijskih točaka verificirane su kroz prethodni postupak javne rasprave kao i koordinacijom s NOP-om koji vodi računa da lokacije demarkacijskih točaka prema agregacijskoj mreži budu usklađene s planom implementacije paralelnog NP-BBI programa“.</p> <p>S tim u vezi skrećemo pažnju na činjenicu da trenutno još nije moguće ostvariti koordinaciju s projektom izgradnje nacionalne agregacijske infrastrukture koji je predviđen programom Nacionalni program razvoja širokopoljsne agregacijske infrastrukture u područjima u kojima ne postoji dostatan komercijalni interes za ulaganja, kao preduvjet razvoja pristupnih mreža novih generacija (u nastavku: NP-BBI) koji bi trebao osigurati dostupnost dostatnih kapaciteta agregacijske mreže na PRŠI-em predviđenim lokacijama demarkacijskih točaka. Naime NP BBI još uvijek nije odobren od strane Vlade RH, a trenutni terminski plan izgradnje agregacijske mreže ne predviđa njezinu operativnu fazu prije 2020 godine.</p> <p>Dodatno, u PRŠI-u se pretpostavlja da će distribucijski čvorovi biti implementirani u postojećim čvorovima Hrvatskog Telekomu d.d. Smatramo da ova pretpostavka narušava neutralnost i sužava prostor za efikasnija i bolja rješenja. Naime, moguće je da operatorima pristup tim čvorovima neće biti potreban ili da u njima nema ni mjesta za dodatnog operatora.</p> <p>Slijedom svega navedenog, predložimo novu definiciju primijenjene pretpostavke: „Mikrolokacije agregacijskih čvorova bit će definirane na način da su smještene na optimalnu lokaciju u kojoj se agregira sva infrastruktura pristupne mreže koja je predmet projekta (distribucijski čvor pristupne mreže).“</p>	
---	--

Kategorija: Struktura i razina maloprodajnih paketa	
<p>U poglavlju 10 PRŠI „Specifikacija zahtijevane minimalne razine pruženih maloprodajnih usluga“ VIPnet podržava zahtijevanu razinu osnovne usluge u vidu pristupa Internetu velikim brzinama u oba smjera (downstream i upstream).</p> <p>Dodatno, u Tablici 56 PRŠI stoji da je minimalna brzina pružene usluge Interneta 40 Mbit/s, a obzirom na činjenicu da je tablica zasnovana na pretpostavci da postoji nova NGA mreža, očekivana brzina bi u tablici slijedom toga trebala biti definirana kao 100 Mbit/s.</p> <p>U istoj tablici se pod minimalna usluge ubrajaju i napredne usluge, npr. cloud usluge, koje nisu definirane, već su isključivo generički opisane. U koliko je VIPnetovo razumijevanje napredne usluge jednako razumijevanju NP-a, u tom slučaju takve usluge ne bi trebale stajati pod minimalne usluga Trilo paketa, koji uključuje TV, Telefon i Internet uslugu. Ukoliko napredne usluge uključimo u minimalne, time će izračun prosječne cijene po paketu biti znatno veći, jer se ne radi o standardnim uslugama privatnih korisnika. Uključivanjem naprednih usluga u standardnu uslugu uz previsoku cijenu od 300 kn dobiva se kriva slika budućih prihoda s jedne strane, a s druge nemogućnost ostvarenja procijenjene razine penetracije u PRŠlu.</p> <p>Napredne usluge (npr. HDTV, video na zahtjev) bit će u potpunosti podržane na području pokrivenosti optičkom mrežom (FTTH rješenje), a u izdvojenim područjima gdje zbog konfiguracije terena nije isplativo graditi FTTH mrežu, postižu se uštede korištenjem mobilne mreže i LTE tehnologije. Kako se radi o iznimkama tj. izdvojenim područjima i malom broju korisnika, kombinacijom gradnje FTTH mreže i korištenjem LTE tehnologije, ostvaruje se značajno smanjenje troškova, a time i uloženi bespovratni sredstava, gdje se i dalje osiguravaju osnovne maloprodajne usluge uz minimalne brzine od 100 Mbit/s. Ovisno o razvoju mogućnosti pružanja usluga na LTE tehnologiji, VIPnet će u narednim razdobljima nuditi korisnicima obuhvaćenim LTE tehnologijom i ostale dodatne usluge.</p>	<p>Nema primjedbi.</p> <p>Prilinjeno na znanje. ONP u poglavlju 2.2 izričito navodi da minimalna brzina NGA širokopolasnog pristupa koja mora biti podržana na mrežama izgrađenim uz potpore u sklopu Okvirnog program iznosi 40 Mbit/s (download) odnosno 5 Mbit/s (upload). Ovim se ne sprečava operatore da na razini maloprodajnih paketa ponude i veće brzine, uključujući i onu od 100 Mbit/s, tamo gdje je ista dostupna.</p> <p>Predviđena cijena maloprodajnog paketa nije uključena u procjenu prihoda i kasnije financijske analize odnosno promatrani prihod se ne zasniva na istoj; Promatrani prihod u financijskoj analizi se zasniva samo na veleprodajnoj naknadi.</p>

Kategorija: Veleprodajni uvjet pristupa	
<p>S obzirom da VIPnet planira graditi NGA širokopoljnu mrežu temeljenu na FTTH i LTE rješenju, sve veleprodajne usluge navedene u Tablici 57 u poglavlju 11 PRŠI-ja koje su kompatibilne s navedenim tehnologijama bit će podržane.</p> <p>Pri definiranju dostupnih veleprodajnih usluga VIPnet će voditi računa o svim obvezama operatora koja proizlaze iz ONP-a i primjenjivih zakonskih i podzakonskih propisa.</p> <p>Većeno uz pravila određivanja i nadzora veleprodajnih naknada, VIPnet ističe da je za većinu veleprodajnih usluga HAKOM već odredio iznose naknada te će se iste, sukladno uputama iz ONP-a, Smjernicama HAKOM-a o načelima veleprodajnog pristupa i veleprodajnog određivanja naknada te opisu iz poglavlja 11.1 PRŠI-ja, primjenjivati i za veleprodajne usluge na novozgrađenoj mreži.</p> <p>Pri tome VIPnet ostavlja mogućnost određivanja i drugačijih naknada ovisno o tržišnim trendovima i razvoju određenih veleprodajnih usluga (primjerice bitstream u mobilnoj mreži) s obzirom da se finalizacija mreže očekuje 2020. godine, a ONP-om je određeno da je najkasnije 6 mjeseci prije finalizacije izgradnje mreže potrebno s HAKOM-om finalizirati veleprodajni model i odgovarajuće naknade.</p>	Nema primjedbi.
Kategorija: Koristanje postojeće infrastrukture	
<p>Sukladno točci 6. Obavijesti o pokretanju javne rasprave o nacrtu plana razvoja širokopoljne infrastrukture, na navedenom području obuhvata ovog projekta VIPnet nema postojeće vlastite elektroničke komunikacijske infrastrukture.</p>	Nema primjedbi.

Kategorija Ostalo	
<p>Komentari na PRŠI</p> <p>Točka 5.1. postupak određivanja boja</p> <p>U PRŠIju u poglavlju 5.1 navodi se da je provedenom javnom raspravom i uvažavanjem tako prikupljenih podataka, proces mapiranja boja u potpunosti je završen u skladu s ONP-om⁶.</p> <p>Obzirom na ponovljenu javnu raspravu, kao i ponovljeni zahtjev za dostavom svih podataka, VIPnet smatra da treba provesti i verifikaciju mapiranja boja nakon druge javne rasprave.</p> <p>Dodatno, uz važnost usklađivanja završnog PRŠI-ja sa promjenama broja adresa i sa promjenama boja područja pojedinih adresa, VIPnet ističe značaj i potrebu usklađivanja podataka u PRŠI-ju sa konačnom definicijom „korisničkog priključka“ od strane MRNFEU kroz poziv za dodjelu sredstava, odnosno finalno usklađivanje broja potencijalnih korisnika. Isto je preduvjet za završnu verziju PRŠI-ja, odnosno uvjet za kvalitetnu dokumentaciju o nabavi, koja mora biti nedvojbeno i nedvosmislena u postupku javne nabave. Navedeno može imati značajni utjecaj na pripremu ponuda (projekta i troškovi), kao i na realizaciju samog projekta.</p>	<p>Primljeno na znanje.</p> <p>U fazi izrade nacrtu PRŠI za sva naselja je provedena analiza podataka o ulicama i kućnim brojevima Državne geodetske uprave zajedno sa podacima o dostupnosti širokopolasne infrastrukture HAKOM-a za projektno područje. Ovi podaci će biti verificirani sa podacima zaprimljenim od strane operatora po završenoj javnoj raspravi.</p>
<p>Točka 6.2 Lokacije svih potencijalnih korisnika koji moraju biti obuhvaćeni projektom</p> <p>VIPnet ukazuje na nekonzistentnost podataka o korisnicima (adresama) navedenim u tablicama u PRŠI-ju i u prilogu Uplitnik za operatore (excel). U nastavku navodimo primjer za Grad Jastrebarsko za koji je u PRŠI-ju u tablici 31 Rezultati adrese analize za Grad Jastrebarsko navedeno da na području PRŠI-ja postoji ukupno 5861 adresa. Od toga je 3533 adresa u bijelom području (brzine od 2 do 30), a preostalih 2328 je u sivom području (brzine veće od 30). U Uplitniku za operatore navedeno je ukupno 7801 adresa. Od toga je 5495 adresa u bijelom području, a 2306 u sivom.</p> <p>Smatramo da je sve podatke neophodno verificirati i uskladiti kako bi omogućili kvalitetno projektiranje i pripremu ponude.</p> <p>Dodatno, VIPnet svakako preporuča NPU da u skladu sa raspoloživim podacima provjeri stvarnu dostupnost usluga brzog i ultra brzog Interneta na području obuhvata projekta, odnosno ispravno definira eventualne sive zone, kako neki krajnji korisnici ne bi neopravdano izostali iz obuhvata projekta.</p>	<p>Primljeno na znanje.</p> <p>U fazi izrade nacrtu PRŠI za sva naselja je provedena analiza podataka o ulicama i kućnim brojevima Državne geodetske uprave zajedno sa podacima o dostupnosti širokopolasne infrastrukture HAKOM-a za projektno područje. Ovi podaci će biti verificirani sa podacima zaprimljenim od strane operatora po završenoj javnoj raspravi.</p>
<p>Točka 8.1.1 Pregled širokopolasnih tehnologija</p> <p>VIPnet smatra da se GPON tehnologijom mogu postići bitno veće brzine od navedenih u opisu GPON tehnologije u članku 8.1.1 PRŠIa, str. 103., gdje stoji: „GPON podržava brzine i preko 100 Mbit/s u dolaznom smjeru te prosječno dvostruko manje u odlaznom smjeru. Napredne tehnologije nudit će brzine iznad 100 Mbit/s.“</p> <p>Iz vlastitog iskustva u komercijalnoj implementaciji možemo potvrditi da se GPON tehnologijom postižu brzine od 500 Mbit/s, što je značajno odstupanje od opisanih brzina u PRŠIu. Dodatno, VIPnet ističe da, suprotno</p>	<p>Primjedba se odbacuje.</p> <p>Na stranici 103. stoji „Napredne tehnologije nudit će brzine bitno veće od 100 Mbit/s.“</p>

<p>navedenom u PRŠtu, tehnologija GPONa omogućava brzine veće od 100 Mbit/s u dolaznom i odlaznom smjeru, a sve to, kao što stoji i u PRŠtu, uz bitno manje troškove implementacije i održavanja.</p>	
<p>Točka 8.3 Planirani Infrastrukturni projekti na području obuhvata projekta</p> <p>U svrhu maksimalnog usklađivanja realizacije PRŠ-ja s planiranim infrastrukturnim radovima izgradnje III rekonstrukcija potrebno je navesti detaljne vremenske planove izgradnje i rekonstrukcije te navesti sve detalje (točna lokacija, dužina) o području na koja se izgradnja i rekonstrukcija odnosi. Kao što je najavljeno u novoj verziji PRŠ-ja nužno je po provedbi javne rasprave dopuniti sve detalje u završnoj verziji PRŠ-ja.</p>	<p>Primjedba se odbacuje.</p> <p>Ovi podaci su informativnog karaktera i navedeni su kao smjerokaz budućem projektantu za eventualno usklađenje s tim infrastrukturnim projektima u fazi projektiranja NGA širokopolasne infrastrukture.</p> <p>Ukoliko infrastrukturni operatori naknadno dostave dodatne informacije o projektima isti će biti uključeni u završnu verziju PRŠ-ja.</p>
<p>Točka 9.6 Odabir Investicijskog modela</p> <p>Prilikom odabira Investicijskog modela potrebno je uzeti u obzir kompleksnost projekta s jedne strane, i raspoloživa znanja, iskustvo i Investicijski potencijal s druge strane. Stoga je preporuka VIPneta da se kao Investicijski model bira model A Privatni model.</p> <p>Privatni operatori imaju dostatno znanje, iskustvo i kapacitete za provedbu potrebnih aktivnosti na projektiranju, izgradnji, upravljanju i održavanju mreže čim se smanjuje opterećenje na operativne kapacitete u tjeilima NP-a. Dodatno, obzirom na investicijske troškove i potrebne iznosa potpora u projektima, cijelu financijsku konstrukciju lakše je zatvoriti uz potporu privatnog operatora koji u određenom dijelu sufinancira izgradnju mreže čime su javni investicijski troškovi niži.</p>	<p>Primljeno na znanje.</p>

<p>Točka 12.1.6 Kriterij za odabir ponude</p> <p>U poglavlju 4.4 „Ciljevi projekta“ navedeno je: „Cilj projekta je realizirati mrežu koja omogućuje brzi i ultrabrizi širokopojasni pristup prema gornjim pokazateljima i koja je otvorena na veleprodajnoj razini, kako na aktivnom tako i na pasivnom mrežnom sloju.“</p> <p>U poglavlju 5.3.1 stoji zaključak: „Novozgrađena mreža na cijelom području obuhvata projekta treba omogućiti korisnicima brzine veće od 100 Mbit/s sukladno cilju DAE kojim je definirano da 50% korisnika koristi brzine veće od 100 Mbit/s.“</p> <p>U točki 6.1 „Ciljana razina podržanog širokopojasnog pristupa (značajni iskorak)“ navodi: „Iako definirani minimalni uvjeti potrebni za značajan iskorak osim brzine pristupa ne postavljaju dodatne zahtjeve, opredjeljenost NP prema otvorenoj mreži koja podržava ultrabrizi pristup, navodi na osiguravanje oštrijih uvjeta. Cilj projekta je realizirati mrežu koja omogućuje ultrabrizi širokopojasni pristup...“.</p> <p>VIPnet dodatno predlaže usklađenje kriterija za odabir ekonomski najpovoljnije ponude u svrhu ostvarenja navedanih ciljeva.</p> <p>VIPnet daje svoje obrazloženje kriterija ENP: prilikom provedbe postupka javne nabave za odabir operatora, primijenit će se kriterij ekonomski najpovoljnije ponude. VIPnet se slaže, kao što je navedeno i u ONPU, da traženi iznos potpora mora imati najveći relativni značaj, ali smatramo da predloženo tehnološko rješenje, njegova kvaliteta i dugoročnost moraju imati donakle isti (ako ne i jednak) udio.</p> <p>Tehnološko rješenje mora podržati osnovne ciljeve OPKK (Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020) tj. smanjiti digitalni jaz između urbanih i ruralnih područja, jaz između RH i EU, te raspoloživim bespovratnim sredstvima omogućiti pravovremeno ispunjenje ciljeva koji su uvodno navedeni na korist krajnjih korisnika i društva u cjelini.</p> <p>Pri postavljanju kriterija koji se primjenjuju za odabir ponude naručitelj treba postupati u skladu sa sljedećim načelima:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jednak tretman i zabrana diskriminacije – kriteriji za odabir ponude ne smiju biti diskriminirajući i ne smiju narušavati slobodu tržišnog natjecanja; 2. Transparentnost – kriteriji za odabir ponude moraju biti unaprijed određeni i objavljeni. <p>Svrha ovakvog postupanja je osigurati da:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) potencijalni ponuditelji mogu pripremiti ponude na prikladan način u svrhu što boljeg zadovoljavanja postavljenih prioriteta od strane naručitelja; b) evaluacija ponuda bude provedena na transparentan način, te što objektivnije; c) relevantni dionici (primjerice, žalbeno tijelo, revizori, unutarnje kontrole, druga tijela vlasti s različitim nadzornim funkcijama ili gospodarski subjekti) mogu nadzirati postupak u svrhu sprječavanja uporabe diskriminacijskih kriterija. <p>Kada se odabire ekonomski najpovoljnija ponuda naručitelj ekonomsku prednost pojedine ponude mjeri i</p>	<p>Primijeno na znanje.</p> <p>NP će obavijestiti sve sudionike javne rasprave i NCP, te ostale zainteresirane dionike o odabranom Investicijskom modelu po završetku izrade konačne verzije Plana u kojem će biti navedeni i konačni kriteriji za odabir ponude ukoliko će odabrani model biti model A.</p>
---	--

<p>uspoređuju s odabranim kriterijima vezanim uz predmet nabave koji služe za identifikiranje „najbolje“ ponude. Pri korištenju kriterija ENP-a naručitelj osim cijene uzima u obzir i druge kriterije poput tehnološkog rješenja, kvalitete, roka isporuka ili usluga nakon prodaja. Svakom odabranom kriteriju naručitelj pridaje relativni značaj koji odražava njegovu relativnu važnost u odnosu na druge kriterije.</p> <p>Svrha kriterija ENP-a jest odabrati ponudu koja nudi najveću vrijednost za uloženi novac. Vrijednost za novac znači optimalnu kombinaciju različitih kriterija (vezanih ili navedenih uz troškove) koji zajedno zadovoljavaju zahtjeve naručitelja. Smisao traženja vrijednosti za novac jest u tome da naručitelj teže nabavi optimalne kombinacije značajki koje zadovoljavaju njihove potrebe. Dakle, različita kvaliteta, troškovi, dugovječnost, izdržljivost, itd. različitih proizvoda koji se nude mjere se u odnosu na njihov trošak. U nekim slučajevima mudrije je platiti više za proizvod s niskim troškovima održavanja, nego platiti manje za proizvod s visokim troškovima održavanja, jer će kroz period amortizacije početno skuplji proizvod za naručitelja u pravilu biti ukupno jeftiniji. To je upravo slučaj odabira FTTH tehnologije, koja je primarno skuplja, ali dugoročno je trajno rješenje, uz manje troškove održavanja te stoga u konačnici predstavlja ekonomski povoljnije rješenje.</p> <p>Bitno je napomenuti da kod ekonomski najpovoljnije ponude ne mora svaki kriterij dodjele biti čisto ekonomske prirode. Javni naručitelj ne može zanemariti činjenicu kako faktori koji nisu isključivo ekonomski, nego primjerice inovativni ili tehnološko razvijeni mogu utjecati na dodanu vrijednost ponude koju ona ima za naručitelja.</p> <p>Drugim riječima, odabrani kriteriji moraju imati za cilj prepoznavanje ENP-a, odnosno ponude koja nudi najbolju vrijednost za novac, i ne može imati za cilj neke druge namjene. Ova činjenica uvijek se iznova naglašava u presudama Europskoga suda.</p> <p>Upućujemo i na primjer iz domaće prakse s osvrtnom na rješenje DKOM-a, KLASA: UP/II-034-02/12-01/301 OD 12. lipnja 2012., gdje je naručitelj odredio predmet nabave i to cjelovito rješenje javne telekomunikacijske usluge za potrebe naručitelja. Kriteriji odabira je ENP.</p> <p>Žalitelj u žalbi navodi da je ENP diskriminirajuće postavljen te da se istim omogućava prednost samo jednom tržišno najvećem operatoru koji na tržištu posluje godinama i koji će ostvariti najveći broj bodova u nadmetanju. DKOM je utvrdio da predmetni kriteriji nisu sukladni ZJN, odnosno temeljnim načelima javne nabave, te da naručitelj nije odredio vrijednosne pokazatelje na način da bi isti bili objektivni i omogućili ravnopravno tržišno natjecanje.</p> <p>Kako bi bila zajamčena objektivnost kriterija koji se primjenjuju, te kako bi se spriječila neograničena sloboda izbora naručitelju, kriteriji moraju biti oblikovani na precizan i što mjerljiviji način, tj. na način koji omogućava da ponuditelji pripremaju ponude uzimajući u obzir način na koji će se obavljati ocjena/evaluacija ponuda. Što su kriteriji objektivniji, precizniji i mjerljiviji, to je manja mogućnost donošenja diskriminatornih i proizvoljnih odluka.</p> <p>Praktično govoreći, kriteriji koje naručitelj može primijeniti pri odabiru ENP-a određuju se tako da zadovoljavaju postavljene specifikacije. Naručitelj može u specifikaciji odrediti minimalne tehničke karakteristike (vrijednosti) koje svi ponuditelji moraju zadovoljiti, što se ocjenjuje po principu ispunjava/ ne ispunjava i tada dodijeliti bodove onim ponuditeljima koji su ispunili traženi minimum. Bodovi odražavaju razinu koliko pojedina ponuda nadilazi minimalne tehničke karakteristike koje je naručitelj odlučio dodatno bodovati.</p> <p>Isto tako, potrebno je pojasniti da primjerice kriterij „dosadašnje iskustvo ponuditelja- broj aktivnih korisnika nepokretnog širokopojasnog pristupa velikih brzina na vlastitim mrežama“ nije u skladu sa praksom Europskog</p>	
---	--

<p>suda pravde. Naime, u predmetu C 532/06 Lianakis AE protiv Alexandroupollis, Europski sud je presudio da iskustvo, radna snaga i raspolaganje opremom ne mogu biti kriterij za odabir ekonomski najpovoljnije ponude. Prema navedenom, kod definiranja kriterija za odabir ponude treba izbjegavati navođenje općenitih formulacija, kao što su iskustvo, radna snaga i sl. već je preporučljivo tražiti različite informacije, koje će se fokusirati na dobivanje odgovora na pitanje kako će se izvršiti predmet nabave. Prilikom definiranja kriterija ekonomski najpovoljnije ponude, naručiteljima treba biti cilj odabrati najbolju ponudu sposobnog ponuditelja, a ne najspособnijeg ponuditelja. Stoga vrednovanja iskustva, radne snage i slično ukoliko i jest jedan od kriterija u ENPU, njemu treba pridodati minimalni značaj u bodovnom smislu.</p> <p>Skrećemo pozornost na točku 2.5.4 ONPa u kojoj stoji da NPovi mogu na osnovu razumnih primjedbi i komentara operatora modificirati konačne kriterije i njihove relativne značaje u slučaju da isti mogu povećati kompetitivnost postupka javnog nadmetanja.</p> <p>Dodatno, s obzirom da se početak operativnog rada mreže, prema PRŠlu, očekuje od sredine 2020. godine, a završetak projekta do kraja 2020. godine, govorimo o razdoblju u kojem će biti važeći novi ciljevi EU 2025 („Povezivost za Gigabitno društvo“), prema kojima će zahtjevi biti da je dostupnost širokopolasnog Interneta s brzinama od minimalno 100 Mbit/s za 100% kućanstava, a 1 Gbit/s za sve bitne socijalne i ekonomske čimbenike.</p> <p>Ukoliko će se, prema predloženim kriterijima iz PRŠla, maksimalno bodovati najjeftinija rješenja (65%), ono povlači i, u trenutku operativnog starta projekta, zastarjelo tehnološko rješenje i minimalne brzine od 30 Mbit/s. To znači da će se 2020.godine završavati izgradnja zastarjele mreže pri čemu će se svjesno produbljivati jaz prema ostatku EU.</p> <p>Slijedom navedenog, VIPnet ljubazno skreće pažnju da raspoloživa bespovratna sredstva treba iskoristiti za izgradnju moderne tehnološki neutralne infrastrukture [uključivo fiksno mobilni bežični pristup koji nudi VIPnet] koja će svim kućanstvima omogućiti brzine od najmanje 100 Mbit/s, s mogućnošću jednostavnog prelaska na 1 Gbit/s, a svim glavnim pokretačima socijalnog, ekonomskog i gospodarskog razvoja (javni i gospodarski sektor) gigabitnu povezivost.</p> <p>S tim u vezi skrećemo pažnju da se u Prilogu 2 nalazi naš prijedlog ekonomskog kriterija odabira ponude kao novi prijedlog tablice 58 iz PRŠI gdje se daje veći značaj tehnološkom rješenju, a sve u cilju odabira najkvalitetnije ponude u postupku javne nabave. U tom prijedlogu koji je priložen ovim odgovorima VIPnet predlaže da kriterij „traženi apsolutni iznos potpora u projektu“ iznosi 30% što i dalje ima najveći relativni značaj u odnosu na sve ostale kriterije.</p> <p>Nositelja projekta, dodatno upućujemo i na odredbu 9.1.1. iz PRŠija koja podržava VIPnetove tvrdnje, te zaključuje da je financijski neisplativo projekta dozvoljeno sufinancirati putem potpora do iznosa financijskog jaza, ali uz uvjet da je projekt u svojoj operativnoj fazi financijski održiv.</p>	
---	--

<p>Točka 14.2.4 Realna financijska diskontna stopa</p> <p>Predložena diskontna stopa - u PRŠlju u financijskoj analizi koristi se diskontna stopa 4%, a vezano na uredbu Komisije EU 480/2014. Smatramo da je diskontna stopa 4%, u našim uvjetima i obzirom na prirodu našeg sektora, nerealna.</p> <p>Prema Uredbi Komisije EU 480/2014 novčani tokovi diskontiraju se na sadašnju vrijednost tako da se koristi financijska diskontna stopa od 4% u realnim iznosima kao indikativna referentna vrijednost za operacije javnih investicija koje se sufinanciraju iz ESI fondova.</p> <p>U navedenoj Uredbi člankom 19. je definirano sljedeće:</p> <p>„Diskontirani novčani tokovi (Sedmi podstavak članka 61. stavka 3. Uredbe (EU) br. 1303/2013 1. Kod izračuna troškova i prihoda u obzir se uzimaju referentnom razdoblju iz članka 15. stavka 2. 2. Negativne računovodstvene stavke kao što su amortizacija, rezerve za buduće troškove zamjene te krizne rezerve, ne uzimaju se u obzir prilikom izračuna. 3. Novčani tokovi diskontiraju se natrag na sadašnju vrijednost tako da se koristi financijska diskontna stopa od 4 % u realnim iznosima kao indikativna referentna vrijednost za operacije javnih investicija koje se sufinanciraju iz ESI fondova. 4. Države članice mogu koristiti financijsku diskontnu stopu koje se razlikuje od one od 4 % ako dostave obrazloženje za to mjerilo i osiguraju da se dosljedno koristi u sličnim operacijama u istom sektoru. 5. Vrijednosti koje se razlikuju od referentne vrijednosti od 4 % mogu se opravdati na temelju: (a) posebnih makroekonomskih uvjeta u državi članici i međunarodnih makroekonomskih trendova i okolnosti; (b) prirode ulagača ili provedbene struktura, poput javno-privatnih partnerstva; ili (c) prirode predmetnog sektora. 6. Kako bi utvrdile specifične financijske diskontne stope, države članice procjenjuju prosječni dugoročni povrat iz alternativne, nerizične košare investicija, bilo domaćih ili međunarodnih, a koje smatraju najrelevantnijima. Korisnicima treba dati na raspolaganje informacije o različitim financijskim diskontnim stopama.“</p> <p>Obzirom na Odluku HAKOMA od 20. ožujka 2013. (KLASA: UP/I-344-01/12-05/35, URBROJ: 376-11-13-01) koja je odredila vrijednost stope povrata uloženog kapitala (dalje: WACC-a) 8.73% za nepokratnu mrežu u Republici Hrvatskoj, smatramo da je za stvarne izračune potrebno primijeniti diskontnu stopu koja odgovara prirodi telekomunikacijskog sektora a čija primjena bi bila usklađena sa čl.19.t.4. spomenute Uredbe.</p> <p>Skrećemo pažnju da preniska diskontna stopa može dovesti do pogrešnih zaključaka vezanih na poslovni model, a posebno u odnosu na potreban udio sufinanciranja sredstvima državnih potpora koja na takav način mogu biti podcijenjena</p>	<p>Primjedba se odbacuje.</p> <p>Sve financijske i ekonomske analize u nacrtu Plana izrađene su korištenjem metodologije vodiča Europske komisije „Guide to cost-benefit analysis of investment projects 2014-2020“. Europska komisija u vodiču preporuča diskontnu stopu od 4%.</p>
---	--

Točka 14.3.2.1. Projekcije rashoda za kapitalne izdatke

Tablica 71: Nominalni investicijski troškovi i troškovi reinvestiraju

U Tablici 71 navode se podaci o investicijama i naknadnom reinvestiraju u opremu prema pojedinoj vrsti tehnologije.

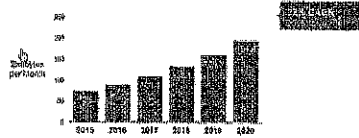
Vezano na zamjenu mrežne pristupne opreme rok od 5 godina je prekratak, s obzirom da je realan rok 7 godina (u praksi se uređaji koriste čak i do 10 godina). Također, napominjemo da su dani troškovi zamjene aktivne opreme u cijelosti krivo procijenjeni (3Mkn za VDSL/FTTC, 7,6Mkn za FTTH P2MP, 8,9Mkn za FTTH P2P). Ti troškovi su značajno niži u svim varijantama, a osobito za GPON/FTTH..

Primjedba se odbacuje.

Uz pretpostavku da porast pristupnih brzina zadrži svoj sadašnji trend (a za očekivati je njegov dalji rast), nakon 5 godina mogu se očekivati dvostruko ili trostruko veće pristupne brzine od današnjih.

Figure 1. Czech VNI Global IP Traffic Forecast, 2015-2020

Source: Czech VNI Global IP Traffic Forecast, 2015-2020

Takvi skokovi pristupnih brzina uzrokovani su uglavnom popularizacijom „jačih“ paketa u maloprodaji, te na taj način ovaj porast „prelazi“ i na prosječnog korisnika mreže. To povlači za sobom neminovnu potrebu za zamjenom mrežne pristupne opreme. Dulji periodi zamjene, kakvi su trenutno u praksi, otvaraju mogućnost za pad kvalitete usluga i zadovoljstva korisnika pa je stoga primijenjen preventivni umjesto reaktivnog pristupa eventualnim problemima krajnjih korisnika.

Iz svega navedenog vremena zamjene mrežne pristupne opreme ostaju kako su prvobitno definirana.

<p>Točka 14. Analiza troškova implementacije pojedinih infrastrukturnih i tehnoloških rješenja, te detaljna financijska analiza isplativosti projekta</p> <p>VIPnet skreće pažnju da u PRŠI-u nisu jasno definirane bitne pretpostavke za izradu poslovnog modela i financijskog plana projekta.</p> <p>Udio sufinanciranja kako je navedeno u PRŠlu od 50% je nerealno nizak iz sljedećih razloga:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Za potrebe projekta definiraju se bijela i siva područja. Ukoliko se ispostavi da prema iskazima operatora, koji su opravdani i mogu se dokazati, postoje veća siva područja, navedeno će rezultirati skupljom gradnjom u bijelim područjima po korisničkom priključku. 2) Očekivani prosječni prihod po korisniku u iznosu od 300 kn je neopravdano visok (vidjeti komentar u točki „Struktura i razina maloprodajnih paketa“), što rezultira pogrešnom procjenom budućih prihoda 3) Predloženu diskontnu stopu smatramo preniskom kao što je objašnjeno u točki 14.2.4 „Realna financijska diskontna stopa“. <p>Nositelju projekta skrećemo pozornost na gornje tri točke koje su ključne za pravilno procjenjivanje poslovnog modela. Posljedica korištenja krivih pretpostavki u izradi poslovnog modela dovodi do potencijalno značajnih odstupanja i nerealno niskih iznosa potpora koje će se planirati i tražiti za provedbu projekta, čime dolazi u pitanje opstojnost projekta.</p>	<p>Primjedbe se odbacuju.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) - Javna rasprava se upravo zato i provodi kako bi se točno utvrdile bijele i sive zone. Shodno dostavljenim podacima od operatora bit će moguće utvrditi točan broj priključaka u bijeloj zoni, a time i izraditi preciznije financijske i ekonomske analize. Konačna verzija financijske i ekonomske analize bit će sadržana u konačnoj verziji Plana. 2) - Predviđena cijena maloprodajnog paketa nije uključena u procjenu prihoda i kasnije financijske analize odnosno promatrani prihod se ne zasniva na istoj: Promatrani prihod u financijskoj analizi se zasniva samo na veleprodajnoj naknadi. 3) - Sve financijske i ekonomske analize u nacrtu Plana izradene su korištenjem metodologije vodiča Europske komisije „Guide to cost-benefit analysis of investment projects 2014-2020“. Europska komisija u vodiču preporuča diskontnu stopu od 4%. <p>Visina troškova implementacije određene tehnologije zasniva se na preporučenim vrijednostima sljedećih dokumenata: Okvirni nacionalni program za razvoj infrastrukture širokopolasnog pristupa u područjima u kojima ne postoji dostatan komercijalni interes za ulaganja, MPPI 2014; Studija odabira najpovoljnijih modela financiranja i poticajnih mjera za ulaganja u infrastrukturu širokopolasnog pristupa, MPPI 2012; Tehno-ekonomska obilježja izgradnje FTTH mreža, HAKOM 2011; Commission decisions on State aid to broadband, European Commission; .</p>
<p>Točka 17.2 Grafički prikaz glavnih projektnih faza –</p> <p>Nabava građevinskih radova i opreme:</p> <p>NP, sukladno ZIN, ne može određivati operatorima vremenski plan nabave građevinskih radova i opreme s obzirom da je to u nadležnosti ponuditelja koji sam određuje dinamiku isporuke i nabave robe i radova tijekom trajanja čitavog projekta. Stoga nema osnove da se na grafičkom prikazu vremenskog plana određuje 2 mjeseca za provođenje postupka nabave građevinskih radova i opreme. Ističemo da je isto nedovoljno vremena, te da će se nabava provoditi tijekom cijelog projekta, ovisno o fazi i potrebama projekta.</p>	<p>Primjedba se odbacuje.</p> <p>NP je dužan prema ONP-u procijeniti trajanje glavnih projektnih faza.</p> <p>Rok za nabavu građevinskih radova i opreme u nacrtu PRŠI iznosi 2 mjeseca i smatramo da je operator u mogućnosti provesti pravovremeno planiranje i potom provesti potrebne nabave u tom roku.</p>

<p>PRILOG 19.1. Prilog ugovora</p> <p>U članku 6 Ugovora stoji da je operator obavezan u obavljanju poslova po Ugovoru zastupati interese NP-a, na način da razmatra i predlaže racionalnija rješenja tijekom izrade dokumentacije.</p> <p>Smatramo da je navedena odredba u nesuglasju sa pozitivnim zakonskim propisima. Naime, obzirom da je operator odabran u postupku javne nabave, te je temelj za izradu projektne dokumentacije kako ponuda operatora, tako i dokumentacija o nabavi, nije moguće kasnijim radnjama mijenjati te predlagati „racionalnija“ rješenja od onih koja su prihvaćena u ponudi.</p> <p>Isto tako u članku 6 Ugovora stoji da je operator obavezan na pisan zahtjev NPa u svim fazama izrade projektne dokumentacije izvršiti izmjene u projektu koje NP ocjeni korisnim.</p> <p>Smatramo da je ovakvom obavezom i odredbom operator doveden u nepovoljan položaj jer je odgovornost za projektiranje na operatoru, te je on taj koji donosi odluku o projektiranju, racionalnim rješenjima koji su u skladu sa pravilima struke, konfiguracijom terena, zahtjevima iz natječajne dokumentacije i PRŠI-ju. Bilo kakva naknadna intervencija u vidu zahtjeva NPa trebala bi biti detaljno obrazložena, te ukoliko nije sukladna svim pravilima struke, operator bi trebao imati pravo takav zahtjev ne prihvatiti.</p> <p>Dodatno, svi takvi zahtjevi mogu utjecati na financijsku stranu projekta.</p> <p>Predloženo na adekvatno mjesto u Ugovoru dodati novi članak: Operator odgovara NPU za štetu koja može nastati NPU zbog nespunjenja obaveza izvršitelja iz Ugovora. Iznos naknade štete može maksimalno iznositi do visine iznosa dobivenih državnih potpora.</p>	<p>Primjedbe su primijene na znanje, te će konačna verzija ugovora, koja može, ali ne mora sadržavati ove primjedbe, biti dio konačne verzije Plana.</p>
---	--

Komentari zaprimljeni u javnoj raspravi

Javna rasprava održana: 15.11.2017-15.12.2017

Dokument u javnoj raspravi: Nacrt plana razvoja Infrastrukture širokopolasnog pristupa u gradu Jastrebarsko, te općinama Klinča Sela, Krašić i Žumberak

Komentare dostavio: HT d.d.

Komentari zaprimljeni: 14.12.2017.

Komentar operatora	Odgovor NP
<p>Kategorija: Lokacije demarkacijskih točaka</p> <p>HT naglašava da Nacionalni program razvoja širokopolasne agregacijske Infrastrukture (engl. National Programme for Backhaul Broadband Infrastructure – u daljnjem tekstu: NP-BBI Program) u ovom trenutku nije javno objavljen odnosno Vlada Republike Hrvatske još uvijek nije donijela odluku o donošenju NP-BBI-a te se dovodi u pitanje održivost samog Projekta ukoliko se osiguranje dostupnosti agregacijskih kapaciteta podrazumijeva isključivo prema trenutno predloženom konceptu NP-BBI Programa.</p> <p>S obzirom na geografski položaj naselja, veličnu naselja odnosno potencijalni broj krajnjih korisnika/korisničkih jedinica u naseljima, te postojeću električnu komunikacijsku infrastrukturu (dalje u tekstu: EKI) HT-a koju je moguće iskoristiti u Projektu, HT predlaže formiranje 4 demarkacijske točke u projektu Projektu, u naseljima Jastrebarsko, Klinča Sela, Krašić i Kostanjevac.</p> <p>Iz navedenih je razvidno kako HT predlaže da se predložena demarkacijska točka u naselju Donja Zdenčina isključi iz prijedloga.</p> <p>U ovisnosti o odabranom tehnološkom rješenju u fazi projektiranja HT traži da se dodatno omogući postavljanje dodatnih demarkacijskih točaka, jedne unutar grada Jastrebarsko i druge unutar općine Žumberak.</p> <p>HT također traži da se u konačnoj verziji PRŠI-a u poglavlju 7 (Lokacije demarkacijskih točaka prema agregacijskoj mreži) ne predlažu pozicije demarkacijskih točaka na razini adrese već da isto budu predložene na razini naselja. Predloženi pristup je u skladu s gore opisanim problematikom neodobrenog NP-BBI te neprovedenog mikroplaniranja lokacija demarkacijskih točaka u istom.</p> <p>Također, HT napominje kako HT u predmetnim naseljima predloženim za demarkacijske točke ima tehničke prostore (postojeći čvorovi fiksne pristupne mreže) koji se mogu u određenoj mjeri koristiti za smještaj opreme demarkacijskih točaka u ovisnosti o konačnim zahtjevima za prostorom demarkacijskih točaka (ukupni zahtjevi gabariti, opremljenost, režim korištenja u operativnom radu...), pri čemu uvjeti korištenja mogu biti predmet budućih pregovora.</p>	<p>Primjedba se odbacuje.</p> <p>Prijedlog smanjenja broja demarkacijskih točaka nije u skladu sa nacrtom NP BBI-a koji predviđa pet demarkacijskih točaka koje moraju biti definirane na razini adresa po napatku NOP-a.</p> <p>Demarkacijske točke su definirane unutar postojećih objekata u vlasništvu JLS-ova koji sudjeluju u projektu.</p>

Kategorija strukturalnih i sitnih maloprodajnih paketa	
HT smatra da je planirana zahtijevana minimalna razina pružanih maloprodajnih usluga prihvatljiva ukoliko će predloženi veleprodajni uvjeti i naknade koji će proizaći iz Projekta biti u skladu s veleprodajnim uslugama koje HT nudi u tom trenutku i koje su kao takve regulirane od strane HAKOM-a.	Nema primjedbi.
Kategorija veleprodajnih uvjeta pristupa	
<p>Vezano za predložene veleprodajne usluge u Projektu u Tablici 57 (<i>Mogući veleprodajni proizvodi (pristupne točke) po tehnologijama</i>) i predloženo vremensko trajanje pružanja istih HT nema primjedbi na ista s obzirom da su u skladu s veleprodajnim uslugama navedenim u poglavlju 2.6.1 (<i>Obvezni skup podržanih veleprodajnih usluga</i>) Okvirnog nacionalnog Programa za razvoj Infrastrukture širokopolasnog pristupa u područjima u kojima ne postoji dostatan komercijalni interes za ulaganje (NN 68/2016) (dalje u tekstu: ONP).</p> <p>HT naglašava da se obaveza davanja pristupa neaktivnim svjetlovodnim vlaknima (dark fiber) ne podiže za jezgreni i agregacijski dio elektroničke komunikacijske mreže prvenstveno iz razloga što ovaj dio elektroničke komunikacijske mreže mora biti riješen u sklopu NPBB projekta. Radi transparentnosti, pristup neaktivnim svjetlovodima vlaknima (dark fiber) odnosi se prvenstveno na spajanje aktivne opreme operatora korisnika u backhaul dijelu mreže (spajanje aktivnog pristupnog čvora s agregacijskom mrežom), a u slučaju da ne postoji slobodan prostor u čvornima EKI za uvlačenje kabela od strane Operatora korisnika te spajanje lokalne distribucijskog čvora u pristupnoj mreži s aktivnom opremom Operatora korisnika – „feeder“ (ONT pristupni čvor).</p> <p>HT nema primjedbi na opisani postupak određivanja naknada za navodne veleprodajne usluge s obzirom da je isti u skladu s opisanim postupkom određivanja veleprodajnih naknada u poglavlju 2.6.2 ONP-a (<i>Pravila određivanja i nadzora veleprodajnih naknada</i>).</p> <p>Veleprodajne usluge sukladno ONP-u koje će HT nuditi temelje se na popisu veleprodajnih usluga iz Smjernica za primjenu pravila državnih potpora koje se odnose na brzi razvoj širokopolasnih mreža¹ (dalje u tekstu: SDPŠM), odnosno nizu veleprodajnih usluga koje su trenutno propisane HT-u sklopu regulatornih mjera od strane HAKOM-a.</p> <p>Popis veleprodajnih usluga koje HT ima namjeru nuditi na područjima koji su obuhvaćeni s javnom raspravom strukturiran je sukladno mogućim tehnološkim rješenjima koja će biti primijenjena u projektima, uz uvažavanje postojećeg stanja na tržištu i interesa ostalih operatora za pristup novoizgrađenim mrežama.</p> <p>Trenutna regulacija veleprodajnog tržišta, a koja je zahvaćena izgradnjom pristupne mreže nove generacije (engl. Next Generation Access networks) (dalje u tekstu NGA mreže) je pokrivena sa sljedećim Standardnim ponudama u kojima su opisani uvjeti korištenja te veleprodajne cijene korištenja HT Infrastrukture, određene od strane HAKOM-a.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pristup elektroničkoj komunikacijskoj infrastrukturi zasnovano na bakrenoj infrastrukturi i tehničkim 	Nema primjedbi.

¹ Engl. Guidelines for the application of State aid rules in relation to the rapid deployment of broadband networks (2013/C/25/01)

<p>prostorima – Standardna ponuda Hrvatskog Telekom d.d. za usluge izdvojenog pristupa lokalnoj petlji:</p> <p>https://www.hrvatskitelekom.hr/poslovni/veleprodaja/fiksni-operatori/regulativa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pristup širokopolasnoj elektroničkoj komunikacijskoj infrastrukturi na aktivnoj opremi – Standardna ponuda Hrvatskog Telekom d.d. za usluge veleprodajnog širokopolasnog pristupa: <p>https://www.hrvatskitelekom.hr/poslovni/veleprodaja/diyatelj-ustuga/isp/regulativa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pristup elektroničkoj komunikacijskoj infrastrukturi i povezanoj opremi (kabelska kanalizacija) – Standardna ponuda Hrvatskog Telekom d.d. o načinu i uvjetima pristupa i zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske infrastrukture i povezane opreme (kabelske kanalizacije) Hrvatskog Telekom d.d.: <p>https://www.hrvatskitelekom.hr/poslovni/veleprodaja/fiksni-operatori/regulativa</p> <p>Visina veleprodajnih naknada i pripadajući uvjeti isporuke usluga u projektima odgovaraju vrijednostima i uvjetima isporuke istih ili usporedivih usluga u područjima u kojima HT posluje pod reguliranim tržišnim uvjetima na području cijele Republike Hrvatske određenim od strane HAKOM-a, što obuhvaća i naknade i uvjete koji su propisani kroz regulatorne mjere HAKOM-a. Time se postavljaju jednaki uvjeti poslovanja za sve operatore na cijelom području Hrvatske i izbjegava situacija u kojoj bi u različitim područjima vrijedili različiti veleprodajni uvjeti.</p> <p>U slučaju da u budućem razdoblju provedbe projekta, u sklopu regulatornih mjera vezanih za NGA mreže, budu propisane ili se budu nudile nove veleprodajne usluge, HT će iste uključiti u skup veleprodajnih usluga mreže izgrađenih uz potpore.</p>	
--	--

Kategorija: Koristi se postojeća infrastruktura	
<p>Sukladno poglavlju 2.5.5. ONP-a (<i>Korištenje postojeće infrastrukture</i>), odnosno članka 78(f) SDPŠM-a, te Zakona o mjerama smanjenja troškova postavljanja elektroničkih komunikacijskih mreža velikih brzina (NN 121/2016), HT smatra da je za Projekt potrebno koristiti postojeću elektroničku komunikacijsku infrastrukturu radi ekonomski povoljnijih uvjeta odnosno nižih investicijskih troškova u odnosu na slučaj izgradnje nove Infrastrukture. HT ovim putem napominje da je ista regulirana mjerama koje propisuje HAKOM putem Pravilnika o načinu i uvjetima pristupa i zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske Infrastrukture i druge povezane opreme (NN 36/2016), te putem Pravilnika o svjetlovodnim distribucijskim mrežama (NN 57/2014), kao i putem sljedećih standardnih ponuda HT-a:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Standardna ponuda Hrvatskog Telekom d.d o načinu i uvjetima pristupa i zajedničkog korištenja elektroničke komunikacijske Infrastrukture i povezane opreme (kabelske kanalizacije) Hrvatskog Telekom d.d (dostupna na web poveznici: https://www.hrvatskitelekom.hr/poslovni/veleprodaja/fiksni-operatori/regulativa) - Standardna ponuda Hrvatskog Telekom d.d za usluge Izdvojenog pristupa lokalnoj petlji (dostupna na web poveznici: https://www.hrvatskitelekom.hr/poslovni/veleprodajina/fiksni-operatori/regulativa) 	Nema primjedbi.
Kategorija: Ostalo	
<p>1. KLJUČNI KOMENTARI:</p> <p>A) HT iskazuje interes za sudjelovanjem u Projektu putem Investicijskog modela A (privatni DBO)</p> <p>B) Iskaz komercijalnog interesa: HT ovim putem najavljuje ulaganje u NGA mreže na ciljnom području provedbe Projekta unutar sljedeće tri godine, sukladno specifikacijama kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Detaljni pregled obuhvata komercijalnog ulaganja od strane HT -a specificiran je u Uplatniku za operatore (u inačici 4.5). • Na planiranom zemljopisnom obuhvatu komercijalnog ulaganja HT planira implementirati NGA mrežu putem FTTC/N koncepta koristeći VDSL2/vektoring tehnologiju. Detaljni pregled Infrastrukturnog i tehnološkog rješenja od strane HT-a specificiran je Uplatniku za operatore (u inačici 4.5). • Planirana Investicija u Izgradnju NGA mreže od strane HT-a okvirno iznosi 2,7 mil kn • Za strukturu i cijene planiranih maloprodajnih paketa koji će biti ponudeni krajnjim korisnicima HT upućuje na postojeće dostupne maloprodajne pakete na tržištu, a koji će po potrebi biti ažurirani u skladu budućim razvojem poslovanja HT-a. Trenutna ponuda maloprodajnih paketa dostupna je na sljedećoj web poveznici: https://www.hrvatskitelekom.hr/ • Planirane usluge i uvjeti veleprodajnog pristupa za ostale operatore bit će po potrebi ažurirani u skladu s budućim razvojem poslovanja HT-a te regulatornim obvezama od strane HAKOM-a, kao nastavak na trenutne standardne ponude HT-a koje su dostupne na sljedećim web poveznicama: <ul style="list-style-type: none"> o Standardna ponuda Hrvatskog Telekom d.d za uslugu Izdvojenog pristupa lokalnoj petlji: https://hrvatskitelekom.hr/poslovni/veleprodajina/fiksni- 	Primljeno na znanja.

<p><u>operator/regulatora</u></p> <ul style="list-style-type: none"> o Standardna ponuda Hrvatskog Telekom d.d za uslugu veleprodajnog širokopolasnog pristupa: https://www.hrvatskitelekom.hr/poslovnj/veleprodaja/davatelj-usluga/isn/regulatora/ <p>C) Prijedlog izmjena i nadopunu kriterija javne nabave za odabir operatora:</p> <p>HT predlaže da se kriteriji javne nabave za odabir operatora u Projektu prezentiranih u poglavlju 12.1.6 PRŠI-a (Kriterij za odabir ponude), Tablici 58. (Kriterij odabira ekonomski najpovoljnije ponude) usklade u najvećoj mogućoj mjeri s predloženim kriterijima u ONP-u, poglavlje 2.7.1. (Kriterij odabira najpovoljnije ponude), kao i u odobrenim specifičnim kriterijima odabira unutar investicijskog prioriteta 2a1 (dalje u tekstu: Odobreni kriteriji), a koji su odobreni u lipnju 2017. od strane Odbora za praćenje Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija 2014. - 2020.“ (dalje u tekstu: OPIK).</p> <p>Iz navedenog razloga HT predlaže da se kriterij iz Tablice 58 „Vlastiti iznos sufinanciranja“ definira kao relativni udio, a što je u skladu s Odobrenim kriterijima.</p> <p>Nadalje, vezano za kriterij „Tehničke karakteristike ponudjenog rješenja #2“, HT predlaže da se pripadajući tekstualni dio u koloni „Opis“ Tablice 58 definira na način da se ocjenjuje doprinos ovom kriteriju na temelju bodova pokazatelja kako je definirano unutar kriterija 6. i 7. u Odobrenim kriterijima, a pri čemu je svakako potrebno uzeti u obzir zadane donje i gornje pragove po istima (Kriterij 6: 40%-90% i Kriterij 7: 60%-90%).</p> <p>HT smatra da je u Tablici 58 suvišan kriterij „Podrška za ultrabrzi pristup brzinama preko 1 Gbit/s na svim priključcima“ iz razloga što se strukturnim pravilom ONP-a definira kako minimalne brzine NGA širokopolasnog pristupa koje moraju biti podržane na mreži izgrađenoj uz potpore u sklopu ONP-a, odnosno kako bi se ostvario značajan iskorak iznosa 40 Mbit/s download i 5 Mbit/s upload, stoga HT predlaže ukidanje navedenog kriterija. Štoviše, navedeni kriterij HT predlaže ukinuti kako bi se ostvarenjem kriterija „Tehničke karakteristike ponudjenog rješenja #2“ u načelu postigli zahtjevi koji se traže kroz kriterij „Tehničke karakteristike ponudjenog rješenja #3“.</p> <p>Umjesto navedenog kriterija HT predlaže uvođenje dodatnog kriterija u Tablici 58, koji bi glasilo: „Iskustvo u pružanju veleprodajnih usluga putem širokopolasnih mreža“, a koje bi se dokazivalo brojem aktivnih veleprodajnih korisnika. HT navedeno predlaže iz razloga što će se izgrađenom mrežom sukladno zahtjevima ONP-a upravljati po veleprodajnom poslovnom modelu te je u skladu s time potrebno dodatno vrednovati iskustvo operatora u tome dijelu.</p> <p>Završno HT predlaže da se svakako uzmu u obzir gore predloženi ekonomski kriteriji odabira ponude od strane HT-a, a sve u svrhu što veće vjerojatnosti „protaska“ ovog Projekta na državnom pozivu za dodjelu bespovratnih sredstava čime će se Projektu omogućiti financiranje bespovratnim sredstvima državnim potporama kao i vlastitim investicijskim sredstvima odabranog operatora.</p>	<p>NP će obavijestiti sve sudionike javne rasprave i NOP, te ostale zainteresirane dionike o odabranom investicijskom modelu po završetku izrade konačne verzije Plana u kojem će biti navedeni i konačni kriteriji za odabir ponude ukoliko će odabrani model biti model A.</p>
--	--

<p>2) OČITOVANJE O OKOLNOSTIMA BITNIM ZA PRECIZNU SPECIFIKACIJU PROJEKTA</p> <p>A) GENERALNI KOMENTAR</p> <p>HT u prilogu Upitnika za operatere (u inačici 4.5) dostavlja detaljne podatke o područjima Projekta na kojima je trenutno u mogućnosti pružiti širokopolasni pristup s brzinama od najmanje 30 Mbit/s, kao i podatke o područjima Projekta na kojima se iste brzine planiraju omogućiti unutar sljedeće tri godine.</p> <p>HT je u svrhu detaljne verifikacije boje područja i ciljanog obuhvata provedbe Projekta kupio od Državne geodetske uprave (dalje u tekstu: DGU) grafičke podatke iz područnih registara prostornih jedinica o kućnim brojevima na području prostornog obuhvata provedbe Projekta.</p> <p>HT naglašava da je Prilog Upitnik za operatore (u inačici 4.5) ispunio na temelju raspoloživih mjerenja postojećih širokopolasnih linija i na temelju predikcije minimalnih dostupnih brzina za ostale adrese koje HT ne prepoznaje kao svoje korisnike i za adrese koje planira komercijalno samostalno graditi.</p> <p>Zaključno, HT traži da se sve adrese za koje je naznačeno da je dostupna ili se planira dostupnost nepokretnog širokopolasnog pristupa s brzinama od najmanje 30 Mbit/s isključe iz ciljanog obuhvata provedbe Projekta, a s obzirom da navedene adrese predstavljaju tzv. Siva područja, a čije su financiranje Javnim sredstvima nije dozvoljeno u OPKK.</p>	<p>Primijeno na znanje.</p> <p>Sve adresa za koje je naznačeno da je dostupna ili se planira dostupnost nepokretnog širokopolasnog pristupa s brzinama od najmanje 30 Mbit/s isključit će se iz ciljanog obuhvata provedbe Projekta.</p>
<p>3) OSTALO</p> <p>A) KORIŠTENJE POSTOJEĆE EKI</p> <p>U poglavlju 8.2 pod naslovom „Kabelska kanalizacija i nadzemna mreža stupova“, odjeljak 2. i 3. U cijelosti se netočno opisuje pravni položaj postojeće infrastrukture Hrvatskog Telekom, vlasništvo nad istom te Institut prava puta i prava služnosti.</p> <p>Netočno je navedeno da HT upravlja Infrastrukturom čak i kada ne posjeduje vlasništvo nad istom. HT je infrastrukturni operator koji je vlasnik svoje infrastrukture (uključivo kabelske kanalizacije i nadzemne mreže stupova). Sukladno Zakonu o elektroničkim komunikacijama (NN 73/2008, 90/2011, 133/2012, 80/2013 i 71/2014) HT se kao infrastrukturni operator koristi vlastitim nekretninama i/ili nekretninama drugih u svrhu gradnje, održavanja, razvoja i korištenja elektroničke komunikacijske mreže i elektroničke komunikacijske infrastrukture. Za predmetno korištenje zemljišta preko kojeg je infrastruktura izgrađena HT je dužan plaćati naknadu za korištenje zemljišta ili kao naknadu za pravo služnosti po ugovoru o pravu služnosti koju je HT sklopio s vlasnikom ili kao naknadu za pravo puta po potvrdu o pravu puta koju izdaje HAKOM ili kao naknadu po odluci o koncesiji po sklopljenom ugovoru o koncesiji za pomorsko dobro.</p> <p>Institut prava puta nipošto nije „formalno-pravna supstitucija za samo vlasništvo nad infrastrukturom“ već je Institut koji omogućava infrastrukturnom operatoru korištenje zemljišta u vlasništvu drugih pod propisanim uvjetima i to samo ako upravitelj općeg dobra ili vlasnik nekretnine ne ugovore korištenje nekretnine s infrastrukturnim operatorom na neki drugi način kao što je npr. ugovor o pravu služnosti.</p>	<p>A) Primijeno na znanje.</p>

<p>B) PRIJEDLOG UGOVORA O JAVNIM RADOVIMA</p> <p>HT predmetom Ugovora predlaže sljedeće:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. U članku 6. stavku 2. na kraju dodati: „ukoliko potrebne izmjene ne iziskuju dodatne troškove operatora. U slučaju da potrebne izmjene iziskuju dodatne troškove, iste će snositi NP.“ 2. U članku 7. brisati riječi „Planu razvoja širokopolasne infrastrukture“. Navedeno HT predlaže iz razloga što HT smatra da PRŠI nije relevantan dokument u smislu da čini sastavni dio ovog Ugovora već je PRŠI služio javnom naručitelju kao podloga za pripremu natječajne dokumentacije po kojoj je odobrena ponuda Operatora i koja je kao takva relevantna da bude prilog ovog Ugovora. 3. U članku 10. brisati riječi „Planu razvoja širokopolasne infrastrukture I“, iz razloga što HT smatra da navedena odredba primarno proizlazi iz preostalih dokumenata navedenih u članku 10., stavku 1. 4. U članku 12. riječi „preostala potrebna financijska sredstva za zatvaranje financijske konstrukcije projekta iz vlastitih izvora“ zamijeniti s riječima: „financijska sredstva koja odgovaraju ugovorenom dijelu privatne investicije Operatora.“ 5. U članku 19. kao instrument jamstva za uredno ispunjenje ugovora umjesto opisane garancije banke definirati jamstvo u obliku bjanko zadužnice 6. Na završetku članka 22. dodati riječi: „odnosno ako isti nisu propisani, u razumnim rokovima“ 7. Sadržaj članka 25. u cijelosti izbrisati i zamijeniti sa: „Za štete koje bi NP-u mogle nastati pri izvršenju ugovorne obveze, a koje su uzrokovane namjerom ili grubom nepažnjom, odgovornost Operatora biti će neograničena. U svim ostalim slučajevima, ukupna odgovornost Operatora za štetu nastalu NP-u povredom obveza Operatora iz ovog Ugovora (radnjom ili propuštanjem) ograničena je na materijalnu štetu do maksimalnog iznosa od 10% u vrijednosti ugovorne cijene iz stavka 3., članka 2. Svaka odgovornost Operatora za nelazavnu štetu kao što je, ali nije ograničena na, negativna šteta ili imaklu korist, nemovinska ili nematerijalna šteta, bespovratni troškovi, gubitak podataka ili potraživanja trećih osoba jest isključeno“ <i>„Operator nije dužan snositi troškove nastale zbog nepredviđenih radova i/ili odstupanja od Ponude Operatora ako je do istog došlo bez Krivnji Operatora zbog posebnih propisa iz područja arheologije, zaštite okoliša i sl.“</i> 8. U članku 28. uvesti dodatne odredbe kako slijedi: <i>„(4) O raskidu ovog Ugovora potrebno je obavijestiti drugu ugovornu stranu pisanom obavješću upućenom poštanskom pošljikom s povratnicom. (5) Prestanak ili raskid ovog Ugovora neće utjecati na odredbe Ugovora, koje direktno ili indirektno ostaju na snazi i nakon prestanka ili raskida ovog Ugovora.“</i> 	<p>B) Primjedbe su primijane na znanje, te će konačna verzija ugovora, koja može, ali ne mora sadržavati ove primjedbe, biti dio konačne verzije Plana.</p>
--	---

<p>ZAKLJUČAK:</p> <ul style="list-style-type: none">• HT iskazuje komercijalni interes na području obuhvata Projekta.• HT iskazuje interes za sudjelovanjem u Projektu putem Investicijskog modela A (privetni DBO).• HT predlaže izmjenu i nadopunu kriterija javne nabave za odabir operatora u Projektu.	<p>Primljeno na znanje.</p> <p>NP će obavijestiti sve sudionike javne rasprave i NOP, te ostale zainteresirane dionike o odabranom investicijskom modelu po završetku izrade konačne verzije Plana u kojem će biti navedeni i konačni kriteriji za odabir ponude ukoliko će odabrani model biti model A.</p>
--	--